

ОБҐРУНТУВАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ДІЄВИМ ПУБЛІЧНИМ УПРАВЛІННЯМ ТА ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ВЛАДИ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Шумська Ганна Миколаївна,

к.е.н., доцент

доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування

та економічної політики,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Одним із головних чинників прискорення економічного зростання, подолання кризових явищ і розв'язання соціальних проблем за умов обмежених ресурсів є результативне функціонування системи публічного управління в Україні. У цьому контексті відновлення України та успішна реалізація реформ в умовах європейської інтеграції потребують постійного оновлення змісту публічного управління на основі інноваційного підходу. За таких умов інноваційна активність органів публічної влади стає визначальним фактором економічного поступу країни та формування передумов для відновлення України. Тому особливої уваги набуває обґрунтування взаємозв'язку між дієвим публічним управлінням та інноваційною діяльністю органів влади в умовах відновлення України.

Інноваційна активність органів влади виступає рушійною силою соціально-економічного поступу, що нерозривно пов'язано з упровадженням принципів дієвого публічного управління. Це створює умови для генерування, упровадження та поширення інновацій на всіх рівнях суспільного життя. Дослідження взаємодії цих двох елементів є ключовим для реалізації довгострокових цілей сталого розвитку, зокрема в умовах відновлення України. Їх поєднання формує синергетичний ефект: публічне управління задає стратегічний курс і визначає пріоритети розвитку, а інновації забезпечують їх практичну реалізацію на основі нових технологій, цифрових платформ та сучасних управлінських методів. Саме ця взаємодія формує основу для прискореної модернізації держави, підвищення конкурентоспроможності економіки та зміцнення довіри громадян до інституцій.

Доцільно виділити основні напрями цієї взаємодії [доповнено на основі [1 – 2]:

по-перше, стратегічне узгодження та цілепокладання:

дієве публічне управління формує довгострокові стратегії сталого розвитку, визначає пріоритети та ключові індикатори відновлення України;

інноваційна активність органів влади забезпечує пошук і впровадження нових підходів, технологій і моделей для досягнення визначених стратегічних цілей (наприклад, у сфері «зеленої» енергетики, ресурсоефективності, «розумних міст», інклюзивних соціальних послуг);

взаємозв'язок проявляється в тому, що управління задає «запит» на інновації, а інноваційна діяльність органів влади пропонує інструменти для його реалізації;

по-друге, формування сприятливого інноваційного середовища:

дієве публічне управління створює нормативно-правові умови для розвитку інновацій (податкові стимули, захист інтелектуальної власності, спрощення регуляторних процедур) і забезпечує стабільність інституційного середовища;

інноваційна активність органів влади охоплює розробку та випробування нових регуляторних підходів, формування платформ для співпраці між державою, бізнесом і наукою, розвиток інноваційної інфраструктури (технопарки, інкубатори тощо);

взаємодія виявляється у поєднанні «правил гри», які формує публічне управління, з інноваційними ініціативами влади, спрямованими на вдосконалення цих правил і розширення інноваційної екосистеми.

по-третє, мобілізація та раціональне використання ресурсів:

дієве публічне управління забезпечує прозорі та дієві механізми розподілу фінансових, людських і інформаційних ресурсів, спрямовуючи їх на ключові напрями відновлення України та реалізацію інноваційних проєктів;

інноваційна діяльність органів влади може проявлятися у використанні сучасних фінансових інструментів (наприклад, «зелених» облігацій, державно-приватних партнерств), удосконаленні управлінських процесів для економії ресурсів, а також застосуванні відкритих даних для ухвалення рішень;

взаємодія: завдяки дієвому публічному управлінню ресурси концентруються на дійсно пріоритетних інноваціях, тоді як інноваційна активність органів влади дозволяє знаходити додаткові джерела фінансування та підвищувати ефективність використання наявних.

по-четверте, розвиток людського потенціалу та інституційних спроможностей:

дієве публічне управління створює передумови для розвитку системи освіти, науки та професійної підготовки, формуючи кадровий потенціал, здатний генерувати й реалізовувати інновації, а також зміцнює інституційну спроможність органів влади у процесі відновлення України;

інноваційна активність органів влади включає запровадження новітніх методів навчання та управління персоналом у публічному секторі, розвиток систем управління знаннями, залучення висококваліфікованих спеціалістів до публічної служби;

взаємодія: публічне управління формує попит на професійні кадри й забезпечує стабільність інституцій, тоді як інноваційність у діяльності органів влади сприяє підготовці цих кадрів і модернізації самих інституцій.

по-п'яте, залучення стейкхолдерів та партисипативне управління:

дієве публічне управління підтримує прозорість, відкритість і активне залучення громадянського суспільства, бізнесу та науки до формування й реалізації політики відновлення України;

інноваційна активність органів влади проявляється у використанні цифрових платформ для громадських консультацій, краудсорсингу ідей, створенні спільних експертних груп для напрацювання новаторських рішень;

взаємодія: публічне управління формує канали для діалогу, тоді як інноваційна діяльність органів влади вдосконалює ці інструменти, підвищуючи ефективність взаємодії та якість управлінських рішень.

по-шосте, моніторинг, оцінювання та адаптивне управління:

дієве публічне управління впроваджує системи відстеження результатів реалізації програм і проєктів у процесі відновлення України;

інноваційна активність органів влади забезпечує розробку та використання сучасних інструментів збору й аналізу даних (Big Data, штучний інтелект тощо), що дозволяє здійснювати моніторинг у реальному часі, оцінювати наслідки політик і своєчасно коригувати їх;

взаємодія: публічне управління формує цілісний підхід до оцінки, а інноваційні рішення додають ефективні засоби для його реалізації, сприяючи гнучкому реагуванню на зміни.

по-сьоме, випереджувальне реагування на виклики та управління ризиками:

дієве публічне управління передбачає аналіз потенційних екологічних, соціальних та економічних ризиків і формування стратегій їх запобігання чи мінімізації;

інноваційна активність органів влади забезпечує створення та застосування нових рішень для підвищення стійкості до таких ризиків;

взаємодія: публічне управління визначає ключові зони ризику, тоді як інноваційні підходи допомагають знайти нестандартні й ефективні механізми їх подолання.

Таким чином, дієве публічне управління та інноваційна діяльність органів влади виступають взаємозалежними й взаємодоповнюючими чинниками на шляху до відновлення України. Інновації, які формуються та реалізуються у сфері публічного управління,

підвищують його результативність, гнучкість і здатність відповідати на актуальні потреби суспільства. Водночас дієва система публічного управління створює необхідні умови для повного використання інноваційного потенціалу, що гарантує довгостроковий і збалансований розвиток економіки на користь громадян. Трансформаційні зміни в органах влади, спрямовані на впровадження новаторських рішень, є не лише вимогою сучасності, а й ключовою передумовою формування стійкої та процвітаючої держави. Отже, лише завдяки гармонійному поєднанню інноваційної активності органів влади та дієвої системи публічного управління можливе відновлення України на шляху європейської інтеграції через сталий розвиток, що забезпечить добробут нинішніх і майбутніх поколінь.

Список літератури

1. Шумська Г. М. Розробка напрямів забезпечення дієвості публічного управління як основи соціально-економічного розвитку України. *Бізнес Інформ*. 2023. № 1. С. 177–184.
2. Шумська Г. М. Теоретичні аспекти забезпечення дієвої інноваційної діяльності органами публічної влади як основи розвитку національної економіки. *Інфраструктура ринку*. Випуск 43. Одеса: ПНДІЕІ. 2020. С. 94–101.